

ЧЕРВОНА ДОРІЖКА

У житті таємного агента бувають моменти справжньої розкоші. Трапляються такі завдання, при виконанні яких від нього вимагають грати роль істинного багатія — рідкісні випадки, коли він насолоджується комфортним життям, аби стерти з пам'яті всі хвилини небезпеки та подих смерті; є й часи — як оце зараз — гостювання на території союзницької спецслужби.

Із тієї миті, як «Стратокрузер»¹ британської авіакомпанії Б.О.А.К.² приземлився в міжнародному аеропорту Айдлвайльд, до Джеймса Бонда ставилися, наче до принца з королівської родини.

Полишивши судно разом з іншими пасажирами, він невідворотно потрапив у руки добре відомого чистилища, котре йменується імміграційною, митною та санітарною службами Сполучених Штатів.

І подумав, що на нього чекає, принаймні, година перебування у задушливій брудно-зеленій кімнаті, в якій смердить спертим повітрям, застарілим потом та де ширяє почуття провини. Страх тут завис усюди: перед усіма зачиненими дверима з написами «Вхід заборонено», за якими причаїлися дуже уважні люди; перед папками та стрекотливими телетайпами з терміновими повідомленнями у Вашингтон, Бюро боротьби з наркотиками, в контррозвідку, Держскарбницю і ФБР.

¹ «Боїнг-377».

² В.О.А.С. — аббревіатура від British Overseas Airways Corporation — Державна авіакомпанія Великої Британії, діяла з 1939 до 1974 року, злилась із British European Airways Corporation (BEA).

Ідучи бетонним майданчиком та зіщулившись від холодного січневого вітру, побачив власне ім'я, що висвітлилося на табло: «Бонд Джеймс. Британський дипломатичний паспорт № 00944567» — коротка затримка — й відповіді, що надійшли від різних апаратів: «не значиться». І висновок ФБР: значиться — перевіряємо — зачекайте. Далі відбудуться поквапні консультації ФБР із ЦРУ й спалахне відповідь: «ФБР — Айдлвайльду»: «Бонд: О'кей. О'кей» — і ввічливий чиновник на виході поверне йому паспорт зі словами: «Бажаю вам приємного перебування в нашій країні, містере Бонд!»

Бонд здвигнув плечима і через турнікет попрямував услід за іншими пасажирами до дверей із табличкою «Санітарна служба США».

Для нього це лише звична втомлива процедура, але неприємно було знати, що його досьє — в руках іноземної держави. Анонімність — головний принцип такої діяльності. Кожна ниточка його справжнього «я», що потрапляла в будь-яке досьє, неминуче зменшувала цінність агента і в кінцевому підсумку загрожувала життю виконавця. Тут, в Америці, вони знали про нього все: тож почувався негром, в якого лікар-шаман відібрав власну тінь. Він цілковито був у руках інших. У цьому випадку то друзі, однак....

— Містере Бонд?

Приємного вигляду невиразний чоловік у простому одязі вийшов із тіні будівлі Санітарної служби.

— Мене звати Геллоран. Приємно з вами познайомитися!

Вони потиснули один одному руки.

— Сподіваюся, добре долетіли? Чи не пройдете за мною?

І повернувся до чергового офіцера поліцейської охорони аеропорту, який стовбичив біля дверей.

— Все о'кей, сержанте.

— Добре, містере Геллоран. До зустрічі!

Пасажири проходили всередину, а Геллоран завернув наліво. Інший полісмен відімкнув для них хвіртку у високій огорожі.

— До побачення, містере Геллоран!

— Бувайте, офіцере. Дякую!

Одразу ж за ворітьми на них чекав чорний «Бьюїк», двигун якого ледь чутно пихкав. Вони усілися в авто. Дві легкі валізи Бонда вже були спереду, поруч із водієм. Для Бонда залишилося загадкою, як так швидко зуміли віднайти його валізи у купі речей інших пасажирів — за кілька хвилин після того, як багаж підвезли до митниці.

— О'кей, Грейді. Рушаймо.

Бонд із насолодою розвалився на задньому сидінні великого лімузина, і той рвонув уперед, набираючи швидкість. Бонд повернувся до Геллорана.

— Це, безумовно, найлюб'язніший прийом, який мені будь-коли виказували. Я очікував іще добру годину протовктися тут, проходячи митний контроль. Хто віддав такі розпорядження? Я не дуже звик, щоб мене приймали як ВІП-персону. Так чи інакше — дякую вам за зустріч!

— Ласкаво просимо, містере Бонд!

Посміхнувшись, Геллоран запропонував йому сигарету із щойно розпечатаної пачки «Лакі страйк».

— Ми зробимо все, щоби ваше перебування у нас було якомога приємнішим. Лише скажіть, що вам потрібно, і це буде негайно виконане. Тут, у Вашингтоні, у вас хороші друзі. Достеменно не знаю, чому ви тут, але мені здається, що нашій владі дуже важливо, аби ви почувались у нас почесним гостем. Мені доручено якнайшвидше доправити вас до готелю, а тоді вами займеться хтось інший. Дайте-но мені на хвилюку ваш паспорт!

Бонд передав йому документ. Геллоран відкрив портфель, що лежав поруч із ним, і витягнув звідти важку металеву печатку. Перегорнув сторінки, дійшов до візи США, проштемпелював цю сторінку, підписав на темно-синьому кружечку з вензелем департаменту

юстиції і повернув паспорт. Потім дістав свій гаманець, а звідтіля — пухкий конверт, який і передав Бондові.

— Тут тисяча доларів, містере Бонд.

І заперечно підняв руку ще до того, як Бонд спромігся щось сказати.

— Це гроші комуністів: трофей у справі Шмідта-Кінаскі. Ми їх використаємо проти них же; тож вас просять сприяти нам у цьому і витратити гроші на свій розсуд — так, як вам буде потрібно у вашій нинішній справі. Мені сказали: якщо ви відмовитеся, це буде розцінено як вельми недружній акт. Не говорімо більше про це, — додав він, оскільки Бонд продовжував нерішуче тримати конверт. — Я також уповноважений повідомити, що передаю ці гроші з відома і схвалення вашого шефа.

Пильно глянувши на нього, Бонд посміхнувся. Сховав конверт у гаманець.

— Гаразд, — озвався він. — І дякую. Спробую витратити їх якомога ефективніше. Радий, що маю якийсь робочий капітал. Приємно знати, що тебе фінансує опозиція.

— Чудово, — зауважив Геллоран. — А тепер, з вашого дозволу, я черкну кілька слів рапорту, котрий повинен вручити шефові. Маю ще написати листи подяки Імміграційній та Митній службам за їхнє співробітництво: такий порядок.

— Прошу дуже, — охоче погодився Бонд. Він радий був трохи помовчати і вперше після війни поглянути на Америку. Аж ніяк не зайвим вважав знову засвоїти кілька американських реалій: їхні оголошення, нові марки машин та ціни на старі; їдкі кольори дорожніх знаків: ГРУНТОВЕ УЗБІЧЧЯ. КРУТИЙ ПОВОРОТ. УВАГА — ПОПЕРЕДУ СЛИЗЬКА ДІЛЯНКА ДОРОГИ; нові правила водіння; багато автівок із жінками за кермом, а їхні чоловіки покірно сидять поруч; одяг людей; те, як жінки вкладають своє волосся; попереджувальні знаки цивільної оборони: У ВИПАДКУ ПОВІТРЯНИХ

НАЛЬОТІВ НЕ ЗУПИНЯЙТЕСЬ І ЗЙДІТЬ З МОСТА; густа сітка телеантен та стрімкий розвиток телебачення; рекламні щити й вітрини крамниць; поодинокий гелікоптер; заклики до публічних пожертв для хворих на рак і поліомієліт; «Марш даймів»¹ — усі ці скороминущі враження, котрі так часто ставали йому в пригоді у його професії: так само, як далекий собачий гавкіт чи пригнуте гілля дерев для мисливця, котрий примощує капкани у джунглях.

Водій обрав міст Тріборо, на карколомній швидкості вони влетіли на околиці Мангеттена — і чудовий нью-йоркський проспект поспішив їм назустріч, й опинилися нарешті у самісінькій гущі виття клаксонів і багатолюдного натовпу — в просякнутих бензиновими випарами нетрях залізобетонних джунглів.

Бонд повернувся до свого супутника.

— Мені неприємно таке казати, — зауважив, — але це — найбажаніша мішень для атомної бомби на всій земній кулі.

— Я про це вже думав, — погодився Геллоран. — І частенько лежу вночі без сну, міркуючи, що ж тоді буде.

Вони під'їхали до «Сент-Реджісу» — найкращого готелю Нью-Йорка, розташованого на розі П'ятої авеню і П'ятдесят п'ятої вулиці.

Похмурий чоловік середнього віку в темно-синьому плащі та чорному фетровому капелюсі вийшов до них услід за швейцаром. Тут же, на тротуарі, Геллоран їх і познайомив.

— Містере Бонд, познайомтеся з капітаном Декстером, — голос його був шанобливий. — Чи можу тепер полишити його на вас, капітане?

— Звісно, звісно! Лише розпорядіться, щоб валізи віднесли нагору. Кімната номер 2100. Верхній поверх.

¹ Американська благодійна організація, котру Ф. Д. Рузвельт заснував для підтримки недоношених немовлят та їх матерів; дайм — дрібна монета у 10 центів.

Я ж піду разом із містером Бондом, аби пересвідчитися, що в нього є все необхідне.

Бонд повернувся, щоб попроситись із Геллораном та подякувати йому. На мить Геллоран став до нього спиною, віддаючи швейцарові розпорядження щодо багажу. Бонд глянув поверх його плеча на П'ятдесят п'яту вулицю. Очі його звузилися. Чорний «Шевроле»-седан різко протиснувся крізь щільний вуличний рух і вигулькнув справа, підрізавши «Чекер-таксі»¹, водій якого різко загальмував і натиснув на клаксон, не відпускаючи руки. Седан продовжив свій рух, устиг проскочити на зелене світло і зник на П'ятій авеню, рухаючись на північ.

Це була зухвала, відчайдушна їзда, але найбільше вразило Бонда те, що за кермом сиділа симпатична негритянка в чорній форменій одежі шофера. У заднє скло він помітив єдиного пасажира — здоровила з чорним, із сірим полиском, обличчям, котрий обернувся і пильно поглянув на Бонда: той був цілковито впевнений у цьому — після чого авто рвонуло на авеню.

Бонд потиснув Геллоранові руку. Декстер нетерпляче торкнувся його плеча.

— Пройдімо просто через хол до ліфтів: направо. І, будь ласка, не знімайте капелюха, містере Бонд!

Коли Бонд почав підніматися сходами услід за Декстером, то вирішив, що всі ці перестороги були запізнілі. Навряд чи ще десь у світі ви побачите негритянку за кермом. Негритянка-таксист — це ще незвичайніше. Й навряд чи таке ймовірно в Гарлемі, — а, вочевидь, машина вилетіла саме звідти.

І що то за велетень був на задньому сидінні? Й те вугільно-чорне обличчя зі сіруватим полиском? Сам «Містер Біг»?

¹ Американська таксомоторна компанія. Власником Checker Taxi був іммігрант із Росії Моріс Маркін, якому належала також автомобілебудівна компанія Checker Motors Corporation, авто котрої використовували у таксопарку Checker Taxi.

— Гм-м, — буркнув Бонд сам до себе, заходячи слідом за струнким капітаном Декстером у ліфт.

Ліфт зупинився на двадцять першому поверсі.

— У нас є для вас невеличкий сюрприз, містере Бонд, — сказав капітан Декстер, утім, без особливого ентузіазму.

Вони пройшли коридором до кутової кімнати. За вікнами зітхав вітер, і Бонд швидко поглянув на дахи сусідніх хмарочосів та голі верхівки дерев Сентрал-парку. Відчув себе відірваним од землі, й на мить дивне почуття самотності та пустки охопило його.

Декстер відімкнув двері номера 2100 і зачинив їх за ними. Тепер вони перебували в маленькому освітленому холі. Полишили плащі та капелюхи на кріслі, й Декстер відчинив ще одні двері, пропускаючи Бонда вперед. Той пройшов у доволі милу вітальню, виконану у стилі ампір, адаптованому до Третьої авеню, — зручні крісла і широкий диван, оббитий блідо-жовтим шовком; прекрасна імітація обюссонівського килима на підлозі, світло-сіра стеля й стіни; майстерно вирізьблений французький буфет із пляшками, склянками та срібним відерцем із льодом — і широке вікно позаду, через яке з кришталеву чистого, по-швейцарськи безхмарного неба щедро лилися промені зимового сонця. У кімнаті було тепло. Двері сусідньої спальні відчинилися.

— Я саме ставив квіти біля вашого ліжка — це входить до переліку знаменитих послуг ЦРУ: «Служба з усмішкою», — високий стрункий молодик вийшов звідти, посміхаючись та привітно простягаючи руку, і Бонд від здивування остовпів.

— Феліксе Лейтер! Що ви, до дідька, тут робите?

Бонд схопив тверду долоню і сердечно потис її.

— То що, в біса, ви робите у моєї спальні? Боже! Як же ж приємно бачити вас! Чому ви не в Парижі? Тільки не кажіть мені, що вам доручили цю справу!

Лейтер приязно оглянув англійця.

— Ви правильно здогадалися: саме так вони й зробили. Хоч якийсь перепочинок! Принаймні, для мене. ЦРУ вирішило, що ми непогано попрацювали над «Казино»¹, тож вони витягли мене сюди — від наших колег у Парижі — й переманили в Нью-Йорк — і ось я тут. Я свого роду зв'язковий між ЦРУ та нашими друзями з ФБР.

І він махнув рукою капітанові Декстеру, котрий без ентузіазму спостерігав за таким бурхливим, як для професіоналів, виявом почуттів.

— Звісно, це їх сфера діяльності: принаймні, американська ниточка є їхньою, однак, як ви знаєте, ЦРУ має певні інтереси за кордоном, тому ми розв'язуємо проблеми спільно. Тепер вам належить вийти на ямайський слід для британців — і команда сформована. То як вам таке? Сідайте й випиймо! Щойно дізнавшись, що ви вже внизу, я замовив ленч: його ось-ось принесуть.

Він підійшов до бару і почав змішувати мартіні.

— Дідько забирай! — озвався Бонд. — І той старий чорт М. ані словом не прохопився: просто виклав факти. Він ніколи не повідомляє нічого хорошого. Гадаю, вважає, що це може якось вплинути на те, чи займатимусь я цією справою, чи ні. Так чи інакше, але це чудово.

Бонд раптом помітив, що капітан Декстер мовчить. І повернувся до нього.

— Буду дуже радий працювати тут під вашим керівництвом, капітане, — сказав тактовно. — Наскільки розумію, справа розпадається на дві частини. Перша стосується території Америки, тобто підпадає під вашу юрисдикцію. А далі, гадаю, ми повинні розплутати ниточку, що веде в Карибський басейн — на Ямайку. Наскільки розумію, мені доведеться займатися тим, що за межами територіальних вод Сполучених Штатів.

¹ Див. роман «Казино Руаяль». (Прим. автора).

Феліксові треба буде з'єднати обидві половинки справи до купи та підтримувати зв'язок із керівництвом.

Поки я тут, то звітуватиму Лондону через ЦРУ — та безпосередньо Лондону, одночасно інформуючи й ЦРУ, коли перебуватиму на Карибських островах. Я правильно все зрозумів?

Декстер тонко посміхнувся.

— Саме так, містере Бонд. Містер Гувер¹ уповноважив мене повідомити, що він дуже радий вашій присутності тут. Як нашого гостя, — додав з іронією. — Природно, що нас не надто цікавлять британські справи, і ми щасливі, що цим напрямком займатиметься ЦРУ — разом із Лондоном та вами. Гадаю, що все буде добре. За удачу! — і він підняв келих з коктейлем із мартіні, що подав йому Лейтер.

Вони випили, смакуючи холодний міцний напій, і на яструбиному обличчі Лейтера застиг насмішкуватий вираз.

У двері постукали. Лейтер відчинив, й увійшов хлопчик-посильний з валізами Бонда. За ним ішли два офіціанти, штовхаючи перед собою столик на коліщатках зі стравами в закритих судках, столовими наборами та білосніжними накрохмаленими серветками. Усе це вони розклали на розсувному столикові.

— Молоді краби із соусом «Тартар», гамбургери з помірно пропеченою на грилі пісною яловичиною, смажена картопля по-французьки, броколі, салат із приправою «Тисяча островів», морозиво з карамельною помадкою і найкраще «Лібфраумільх»², яке тільки можна знайти в Америці. О'кей? То як вам таке?

¹ Джон Едгар Гувер (*англ.* John Edgar Hoover (1895–1972) — американський державний діяч, який обіймав посаду директора Федерального бюро розслідувань упродовж майже півстоліття, з 1924 року до своєї смерті в 1972 році.

² Легке біле рейнське вино.

— Звучить непогано, — зауважив Бонд, зі сумнівом подумавши про морозиво з підливкою із вершкового масла і паленого цукру. Вони всілися за столик та методично насолодилися кожною вишуканою стравою, яку їм запропонувала місцева американська кухня.

Говорили вони мало, й лише коли їм подали каву і прибрали посуд, капітан вийняв із рота п'ятдесятицентову сигару та рішуче прочистив горло.

— Містере Бонд, — мовив, — тепер, можливо, ви розкажете нам, що вам відомо про цю справу...

Нігтем великого пальця Бонд розпечатав пачку «Честерфілда» і, зручніше вмостившись у комфортабельному кріслі розкішної теплої кімнати, подумки повернувся до подій двотижневої давності — до того холодного й вологого січневого дня, коли він вийшов зі своєї квартири в Челсі у похмурий морок лондонського туману.

РОЗМОВА З М.

Сірий «Бентлі» 1933 року випуску — з відкидним верхом, об'ємом двигуна 4,5 літра та удосконаленим компресором — щойно був виведений з гаража Бонда. Машина завелася відразу ж після натискання на автоматичний стартер. Бонд увімкнув подвійні протитуманні фари й обережно виїхав на Кінгз-роуд, а далі по Слоун-стріт вирушив у напрямку Гайд-парку.

Начальник канцелярії містера М., зателефонувавши опівночі, повідомив, що М. хоче бачити Бонда наступного ранку о дев'ятій.

— Трохи зарано, — вибачливо сказав, — але шеф прагне діяти. Він розмірковував над цим кілька тижнів. І, гадаю, нарешті надумав.

— Чи не можете ви повідомити мені телефоном, якого сектору це стосується?